

ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН АЛБАН МЭДЭЭЛЭЛ
Долоо хоног тутмын

Улаанбаатар хот

2007 оны арвантөгдүгээр сарын 30

№44 (521)

Гарчиг

Нэг. МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

554.	Ургамал хамгааллын тухай (Шинэчилсэн найруулга)	1057
555.	Ургамал хамгааллын тухай хуулийг хүчингүй болсонд тооцох тухай	1062
556.	Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	1062
557.	Засгийн газрын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1062
558.	Захиргааны хариуцлагын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай	1062
559.	Малын удмын сан, эрүүл мэндийг хамгаалах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	1063
560.	Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай	1067
561.	Засгийн газрын тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай	1067

Хоёр. МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

562.	Хуулийн төсөл буцаах тухай	Дугаар 77	1067
563.	Тогтоолын хавсралтад нэмэлт оруулах тухай	Дугаар 78	1067
564.	Тогтоолын хавсралтад нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай	Дугаар 84	1068
565.	Засгийн газрын зарим гишүүдийг үүрэгт ажлаас нь чөлөөлөх тухай	Дугаар 85	1068

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдөр

Улаанбаатар хот

УРГАМАЛ ХАМГААЛЛЫН ТУХАЙ

(Шинэчилсэн найруулга)

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ

Нийтлэг үндэслэл

1 дүгээр зүйл. Хуулийн зорилт

1.1. Энэ хуулийн зорилт нь бэлчээрийн болон таримал ургамлыг ургамлын өвчин, хөнөөлт шавьж, мэрэгч амьтан, хог ургамлаас хамгаалах,

түүнтэй тэмцэх, хорио цээр тогтоох, хяналт тавих үйл ажиллагаатай холбогдон төр, иргэн, хуулийн этгээдийн хооронд үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл. Ургамал хамгааллын тухай хууль тогтоомж

2.1. Ургамал хамгааллын тухай хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль¹, энэ

Монгол Улсын Үндсэн хууль - "Төрийн мэдээлэл" эмхтгэлийн 1992 оны 1 дүгээрт нийтлэгдсэн.

хууль болон тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

2.2. Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд зааснаас өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл. Хуулийн нэр томъёо

3.1. Энэ хуульд хэрэглэсэн дараахь нэр томъёог дор дурдсан утгаар ойлгоно:

3.1.1. "бэлчээр" гэдгийг Газрын тухай¹ хуулийн 3.1.6-д зааснаар ойлгоно;

3.1.2. "таримал ургамал" гэж хүний үйл ажиллагааны оролцоотойгоор зориудаар тарьж ургуулсан ургамал, тэдгээрийн үр, суулгацыг;

3.1.3. "ургамал хамгаалал" гэж бэлчээрийн болон таримал ургамал /цаашид "ургамал" гэх/-ыг ургамлын өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамлын хөнөөлөөс урьдчилан сэргийлэх, түүнтэй тэмцэх, хорио цээр тогтоох арга хэмжээг хэрэгжүүлэх цогц үйл ажиллагааг;

3.1.4. "ургамлын өвчин" гэж ургамал, түүнээс гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнд өвчин үүсгэгч халдварлан түүний эд, эсийг гэмтээн цаашдын өсөлт, хөгжилт, ургацын чанарт сөргөөр нөлөөлөхийг;

3.1.5. хөнөөлт шавж" гэж ургамлаар хооллож тархан, түүнд гэмтэл учруулж буй шавжийг;

3.1.6. "хөнөөлт мэрэгч амьтан" гэж ургамлаар хооллож тархан, түүнд гэмтэл учруулж буй мэрэгчийг;

3.1.7. "ургамлын эрүүл ахуйн үзэл" гэж ургамал, түүнээс гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнд өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамал, химийн бодисын үлдэгдэл зөвшөөрөгдсөн хэмжээнд байгаа эсэхийг шалгахыг;

3.1.8. "ургамал хамгаалах бодис" гэж ургамалд хөнөөл учруулдаг ургамлын өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамалтай тэмцэхэд хэрэглэх химийн болон биологийн гаралтай бодисыг.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ

Ургамал хамгааллын үйл ажиллагаа

4 дүгээр зүйл. Ургамал хамгааллын үйл ажиллагаа

4.1. Ургамал хамгааллын үйл ажиллагаа нь урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх, хорио цээр тогтоох, түүнийг цуцлахтай холбоотой цогц арга хэмжээнээс бүрдэнэ.

4.2. Урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ гэдэгт ургамлын өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч

амьтан, хог ургамал тархаж хөнөөл учруулахаас өмнө түүнийг илрүүлэн мэдээлэх, тархалт, олшролтын шалтгаан, хэмжээ, хүрээг тогтоох, тархаж болзошгүй голомтыг халдваргүйжүүлэх үйл ажиллагаа хамаарна.

4.3. Тэмцэх арга хэмжээ гэдэгт ургамлын өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамлыг тархах, олшрохыг таслан зогсоох, голомтыг устгах, байгалийн тэнцвэрт хэмжээнд нь байлгах зэрэг үйл ажиллагаа хамаарна.

4.4. Хорио цээр тогтоох гэдэгт ургамлын гадаад дотоод хорио цээртэй өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамлыг Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт тархаж эрсдэл үүсэхээс урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх зорилгоор голомтод нь хязгаарлан зогсоох, устгах, ургамал хамгаалах бодисын сөрөг нөлөөллөөс хамгаалахад чиглэсэн арга хэмжээ хамаарна.

5 дугаар зүйл. Ургамал хамгааллын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх байгууллага

5.1. Ургамал хамгааллын үйл ажиллагааг төв, орон нутгийн, мэргэжлийн болон эрдэм шинжилгээний байгууллага хэрэгжүүлнэ.

5.2. Төв байгууллага нь бэлчээрийн болон таримал ургамал хамгааллын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага /цаашид "төрийн захиргааны төв байгууллага" гэх/ байна.

5.3. Орон нутгийн байгууллага нь аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга, түүний харьяа байгууллага байна.

5.4. Эрдэм шинжилгээний байгууллага нь ургамлын өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамлын тархалт, олшролт, хөнөөлийн талаар судалгаа, туршилт, зохион бүтээх ажил хийх, түүний үр дүнд үнэлэлт, дүнэлт гаргах, ургамал хамгаалах арга технологи /цаашид "технологи" гэх/ боловсруулах, урьдчилан мэдээлэх үйл ажиллагааг эрхэлдэг байгууллага байна.

5.5. Мэргэжлийн байгууллага нь ургамал хамгааллын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл бүхий хуулийн этгээд байна.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ

Ургамал хамгааллын үйл ажиллагааны талаархи бүрэн эрх

6 дугаар зүйл. Улсын Их Хурлын бүрэн эрх

6.1. Улсын Их Хурал ургамал хамгааллын талаар дараахь бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

6.1.1 ургамал хамгааллын талаархи төрийн бодлогыг тодорхойлох, түүнийг хэрэгжүүлэх эрх зүйн үндсийг тогтоох.

¹ Газрын тухай - "Төрийн мэдээлэл" эмхтгэлийн 2002 оны 27 дугаарт нийтлэгдсэн

7 дугаар зүйл. Засгийн газрын бүрэн эрх

7.1. Засгийн газар ургамал хамгааллын талаар дараахь бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

7.1.1. ургамал хамгааллын талаархи төрийн бодлого, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг зохион байгуулах;

7.1.2. бэлчээрийн болон таримал ургамал хамгааллын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, мэргэжлийн хяналтын төв байгууллагын дүгнэлтийг үндэслэн бүс нутгийн хэмжээнд ургамлын хорио цээр тогтоох, цуцлах;

7.1.3. гадаад орон, олон улсын холбогдох байгууллагатай ургамал хамгаалал, хорио цээрийн талаар хамтран ажиллах гэрээ, хэлэлцээр байгуулах;

7.1.4. ургамлын хорио цээр тогтоосон үед баримтлах журмыг батлах.

8 дугаар зүйл. Төрийн захиргааны төв байгууллагын бүрэн эрх

8.1. Төрийн захиргааны төв байгууллага ургамал хамгааллын талаар дараахь бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

8.1.1. ургамал хамгаалал, хорио цээрийн тухай хууль тогтоомж, Засгийн газрын шийдвэрийг зохион байгуулж хэрэгжүүлэх;

8.1.2. ургамал хамгааллын талаархи бодлого, төлөвлөгөө, түүнийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардал, төсвийн төслийг боловсруулж батлуулах;

8.1.3. ургамал хамгааллын талаар мэргэжил, арга зүйн нэгдсэн удирдлагаар хангах;

8.1.4. ургамлын гадаад, дотоод хорио цээртэй өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамлын жагсаалтыг батлах;

8.1.5. ургамал хамгаалахад ашиглах бодисыг импортлох, борлуулах, ургамал хамгааллын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай³ хуульд заасны дагуу мэргэжлийн байгууллагад олгох;

8.1.6. ургамал хамгааллын үйл ажиллагааг орон нутгийн болон мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх гэрээ байгуулж, хэрэгжилтэд нь хяналт тавих;

8.1.7. Монгол Улсад хэрэглэх ургамал хамгаалах химийн бодисоос бусад бодисыг турших, бүртгэх, түүнийг хэрэглэх журмыг батлах;

8.1.8. ургамал хамгааллын арга хэмжээг төлөвлөх, санхүүжүүлэх, хэрэгжүүлэх журмыг сангийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай хамтран батлах;

8.1.9. бэлчээрийн ургамлын өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтны тархалт, олшролтын тодотгох судалгааг салбарын эрдэм шинжилгээний байгууллагаар хийлгүүлж, дүгнэлт гаргуулах;

8.1.10. тариалангийн газрын ургамлын өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог

ургамлын байдалд 3 жил тутам судалгаа хийлгүүлж, дүгнэлт гаргуулах.

9 дүгээр зүйл. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын бүрэн эрх

9.1. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал ургамал хамгааллын талаар дараахь бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

9.1.1. нутаг дэвсгэртээ хэрэгжүүлэх ургамал хамгаалал, хорио цээрийн арга хэмжээ, зардлын төслийг хэлэлцэж батлах, биелэлтэд хяналт тавих;

9.1.2. ургамлын өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамлын тархалт, олшролтын төлөв байдал, тэдгээртэй тэмцэх арга хэмжээг хэрхэн зохион байгуулж байгаа тухай Засаг даргын тайланг хэлэлцэх.

10 дугаар зүйл. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг даргын бүрэн эрх

10.1. Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга ургамал хамгааллын талаар дараахь бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

10.1.1. ургамал хамгааллын тухай хууль тогтоомж, эрх бүхий байгууллагын шийдвэрийг хэрэгжүүлэх, технологийг мөрдүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах;

10.1.2. нутаг дэвсгэртээ хэрэгжүүлэх ургамал хамгаалал, хорио цээрийн арга хэмжээ, зардлын төслийг тухайн шатны иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хуралд өргөн мэдүүлэх, хэрэгжилтийг зохион байгуулах, үр дүнг тайлагнах;

10.1.3. ургамлын өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамлын тархалт, олшролт, хөнөөлийн тухай төрийн захиргааны төв байгууллагад жил бүр мэдээлэх;

10.1.4. ургамлын хорио цээртэй өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамал илэрвэл орон нутгийн болон мэргэжлийн хяналтын байгууллагын дүгнэлтийг үндэслэн нутаг дэвсгэртээ ургамлын хорио цээр тогтоох, цуцлах;

10.1.5. ургамлын хорио цээртэй өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамал тархсан болон тархаж болзошгүй нутаг дэвсгэрийн тухай нийтэд зарлан мэдээлэх;

10.1.6. ургамлын хорио цээр тогтоосон үед тэмцэх арга хэмжээг орон нутгийн болон мэргэжлийн байгууллагатай хамтран зохион байгуулах, шаардлагатай тохиолдолд иргэн, хуулийн этгээдийг дайчлан оролцуулах;

10.1.7. ургамал хамгааллын үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөлтэй мэргэжлийн байгууллагын ажиллагаанд хяналт тавих, илэрсэн зөрчлийг арилгуулах;

10.1.8. бэлчээр, тариалангийн газар эзэмшиж, ашиглаж байгаа иргэн, хуулийн этгээд

³ Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай - "Төрийн мэдээлэл" эмхтгэлийн 2001 оны 6 дугаарт нийтлэгдсэн.

ургамал хамгааллын талаар хүлээсэн үүргээ хэрхэн биелүүлж байгаад хяналт тавьж, зөрчлийг арилгуулах.

11 дүгээр зүйл. Эрдэм шинжилгээний байгууллагын бүрэн эрх

11.1. Эрдэм шинжилгээний байгууллага нь ургамал хамгааллын талаар дараахь бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

11.1.1. ургамлын өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамлын тархалт, зүйлийн бүрэлдэхүүнийг тогтоох, шинжлэх, олшролт, хөнөөлийн талаар судалгаа, туршилт, зохион бүтээх ажил хийх, түүний үр дүнд үнэлэлт, дүгнэлт гаргах;

11.1.2. ургамал хамгаалах бодисын хоруу чанар, түүний ургамал, ус, хөрсөн дэх үлдэцийг тодорхойлох;

11.1.3. ургамал хамгаалах бодисыг турших, тэдгээрийг үйлдвэрлэх, тээвэрлэх, хадгалах, хэрэглэх талаар зөвлөмж боловсруулах;

11.1.4. ургамлын өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамлаас хамгаалах стандарт, технологи боловсруулах, шинжлэх ухааны ололтыг үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэх, иргэн, хуулийн этгээдэд мэргэжил, арга зүйн туслалцаа үзүүлэх.

12 дугаар зүйл. Ургамал хамгааллын талаархи мэргэжлийн байгууллагын бүрэн эрх

12.1. Тусгай зөвшөөрөлтэй мэргэжлийн байгууллага ургамал хамгааллын талаар дараахь бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

12.1.1. ургамал хамгааллын үйл ажиллагааны талаар аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг дарга, үйлчлүүлэгч иргэн, хуулийн этгээдтэй гэрээ байгуулж ажиллах;

12.1.2. ургамал хамгааллын үйл ажиллагаанд технологийг чанд мөрдөх;

12.1.3. ургамал хамгааллын үйл ажиллагааны үр дүн, гэрээний биелэлт, зарцуулсан бодисын талаар захиалагчид тайлагнах.

12.2. Ургамал хамгааллын үйл ажиллагааг зөвхөн мэргэжлийн байгууллага гүйцэтгэнэ.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ

Ургамал хамгааллын талаархи иргэн, хуулийн этгээдийн эрх, үүрэг

13 дугаар зүйл. Иргэн, хуулийн этгээдийн эрх, үүрэг

13.1. Иргэн, хуулийн этгээд нь ургамал хамгааллын талаар дараахь эрхтэй:

13.1.1. төв, орон нутгийн, мэргэжлийн болон эрдэм шинжилгээний байгууллагаас ургамал хамгааллын тухай мэдээлэл авах;

13.1.2. ургамал хамгааллын үйл ажиллагааг гүйцэтгүүлэх мэргэжлийн байгууллага сонгох;

13.1.3. ургамал хамгааллын үйл ажиллагаа хэрэгжүүлж байгаа мэргэжлийн байгууллагаас уг үйл ажиллагаатай холбоотойгоор гаргасан дүгнэлт, арга хэмжээний талаар тайлбар шаардах, гомдол гаргах.

13.2. Иргэн, хуулийн этгээд ургамал хамгааллын талаар дараахь үүрэгтэй:

13.2.1. ашиглаж, эзэмшиж байгаа болон өмчийн газарт нь ургамлын өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамал илэрвэл өөр газарт тархахаас урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг шуурхай авах, тухайн сум, дүүргийн Засаг даргад мэдэгдэх;

13.2.2. ургамал, түүнээс гаралтай түүхий эдийг тээвэрлэх, борлуулахдаа тухайн сум, дүүргийн Засаг даргын Тамгын газраас бүтээгдэхүүний гарал үүслийн гэрчилгээ авах.

13.3. Иргэн, хуулийн этгээд ургамал, түүнээс гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэхтэй холбогдсон харилцааг Амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг улсын хилээр нэвтрүүлэх үеийн хорио цээрийн хяналт, шалгалтын тухай хуульд зааснаар зохицуулна.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ

Ургамлын хорио цээр тогтоох үйл ажиллагаа

14 дүгээр зүйл. Ургамлын хорио цээр тогтоох

14.1. Ургамлын хорио цээртэй өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамал илэрвэл орон нутгийн болон мэргэжлийн хяналтын байгууллагын дүгнэлтийг үндэслэн тухайн шатны Засаг дарга нутаг дэвсгэртээ ургамлын хорио цээр тогтооно.

14.2. Ургамлын хорио цээртэй өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамал хэд, хэдэн аймгийн бэлчээр, тариалангийн талбайд илэрвэл бэлчээрийн болон таримал ургамал хамгааллын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, мэргэжлийн хяналтын төв байгууллагын дүгнэлтийг үндэслэн Засгийн газар хорио цээр тогтооно.

14.3. Хорио цээр тогтоосон нутаг дэвсгэрт орох, гарахад тавигдах шаардлага, ариутгал, халдваргүйжүүлэлт хийх нөхцөл, аргыг энэ хуулийн 7.1.4-т заасан журмаар зохицуулна.

14.4. Хорио цээр тогтоосон нутаг дэвсгэрт дараахь үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно:

14.4.1. ургамал, түүнээс гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг гаргах, дамжин өнгөрүүлэх;

¹ Амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг улсын хилээр нэвтрүүлэх үеийн хорио цээрийн хяналт, шалгалтын тухай - "Төрийн мэдээлэл" эмхтгэлийн 2002 оны 46 дугаарт нийтлэгдсэн.

14.4.2. ургамал, түүнээс гаралтай түүхий эдийг бэлтгэх;

14.4.3. халдвартай үр, суулгацыг борлуулах, шилжүүлэх, тариалах;

14.4.4. хөнөөлийн голомттой байр, агуулах, хашаа, талбайг ариутгал, халдваргүйжүүлэлт хийхгүйгээр ашиглах.

ЗУРГАДУГААР БҮЛЭГ

Ургамал хамгааллын үйл ажиллагаанд тавих мэргэжлийн хяналт

15 дугаар зүйл. Ургамал хамгааллын үйл ажиллагаанд тавих мэргэжлийн хяналт

15.1. Ургамал хамгааллын үйл ажиллагаанд тавих мэргэжлийн хяналтыг Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуулийн 9.2, 10.1-д заасан мэргэжлийн хяналтын төв болон орон нутгийн байгууллага хэрэгжүүлнэ.

15.2. Мэргэжлийн хяналтын улсын ерөнхий байцаагч, улсын ахлах байцаагч, улсын байцаагч нь ургамал хамгааллын үйл ажиллагаанд тавих мэргэжлийн хяналтыг хэрэгжүүлэхдээ Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуулийн 10.9-т заасан нийтлэг бүрэн эрхээс гадна дараахь бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:

15.2.1. ургамал хамгааллын үйл ажиллагааны талаархи стандарт, технологийн шаардлагыг хянаж, хэрэгжилтийг хангуулах;

15.2.2. ургамал, түүнээс гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэх, боловсруулах, тээвэрлэх, хадгалах, борлуулах явцад ургамлын эрүүл ахуйн үзлэг хийж;

15.2.3. ургамал, түүнээс гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнд хүний эрүүл мэнд, байгаль орчинд сөрөг нөлөө үзүүлэх өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан илэрвэл нийтийн хэрэгцээнд нийлүүлэх, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ явуулахыг хориглох, шаардлагатай үед устгах, халдваргүйжүүлэх арга хэмжээ авах;

15.2.4. таримал ургамлын үр, суулгац, ургамал хамгаалах бодисыг үйлдвэрлэх, импортлох, хадгалах, тээвэрлэх, борлуулах, хэрэглэх явцад хяналт тавих.

ДОЛДУГААР БҮЛЭГ

Бусад зүйл

16 дугаар зүйл. Ургамал хамгааллын үйл ажиллагааны санхүүжилт

16.1. Ургамал хамгааллын үйл ажиллагааны зардлыг улсын төсвөөс болон иргэн, хуулийн этгээдээс санхүүжүүлнэ.

16.2. Ургамал хамгааллын үйл ажиллагааны дараахь зардлыг улсын төсвөөс санхүүжүүлнэ:

16.2.1. энэ хуулийн 8.1.9, 8.1.10-т заасан судалгаа хийлгүүлж, дүгнэлт гаргуулахад шаардагдах зардал;

16.2.2. бэлчээрийн ургамалд ургамлын өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан тархаж, хөнөөл учруулах үед түүнтэй тэмцэх зардал;

16.2.3. ургамлын хорио цэртэй өвчин, хөнөөлт шавж, мэрэгч амьтан, хог ургамал тархаж, хөнөөл учруулж болзошгүй үед түүнээс урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх зардал.

16.3. Тариалангийн газар эзэмшиж, ашиглаж байгаа иргэн, хуулийн этгээд нь ургамал хамгааллын үйл ажиллагааны зардлыг өөрийн хөрөнгөөр санхүүжүүлнэ.

17 дугаар зүйл. Хууль тогтоомж зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

17.1. Ургамал хамгааллын тухай хууль тогтоомж зөрчсөн гэм буруутай этгээдэд эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээргүй бол шүүгч болон мэргэжлийн хяналтын улсын байцаагч дор дурдсан захиргааны шийтгэл ногдуулна:

17.1.1. ургамал хамгаалах бодис үйлдвэрлэх, хадгалах, тээвэрлэх, борлуулах, хэрэглэх технологи, стандартыг зөрчсөн, зориулалтаар нь бус ашигласан тохиолдолд иргэнийг 10000-50000, албан тушаалтныг 20000-60000, хуулийн этгээдийг 50000-250000 төгрөгөөр торгох;

17.1.2. энэ хуулийн 13.2.1-ийг зөрчсөн нь нотлогдвол түүнтэй тэмцэх арга хэмжээг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгүүлж, гарсан зардлыг болон бусдад учруулсан хохирлыг нөхөн төлүүлэхээс гадна гэм буруутай иргэнийг 10000-50000, албан тушаалтныг 20000-60000, хуулийн этгээдийг 50000-250000 төгрөгөөр торгох;

17.1.3. энэ хуулийн 14.4-т заасан хориглосон үйл ажиллагааг явуулсан иргэнийг 10000-50000, албан тушаалтныг 20000-60000, хуулийн этгээдийг 50000-200000 төгрөгөөр торгох.

17.2. Энэ хуулийн 8.1.5-д заасан үйл ажиллагааг тусгай зөвшөөрөлгүйгээр эрхэлсэн бол Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн 18.1.1-д заасан захиргааны шийтгэл ногдуулна.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА Д.ЛҮНДЭЭЖАНЦАН

¹ Төрийн хяналт шалгалтын тухай - "Төрийн мэдээлэл" эмхтгэлийн 2003 оны 2 дугаарт нийтлэгдсэн.

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 11 дүгээр
сарын 15-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

УРГАМАЛ ХАМГААЛЛЫН ТУХАЙ ХУУЛИЙГ ХҮЧИНГҮЙ БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.1996 оны 3 дугаар сарын 22-ны өдөр батлагдсан Ургамал хамгааллын тухай хуулийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

хамгааллын тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2007 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдөр батлагдсан Ургамал

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 11 дүгээр
сарын 15-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

АЖ АХУЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуульд дараахь агуулгатай 15 дугаар зүйлийн 11 дэх хэсгийн 9 дэх заалт нэмсүгэй.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2007 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдөр батлагдсан Ургамал хамгааллын тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

1/ 15 дугаар зүйлийн 11 дэх хэсгийн 9 дэх заалт.

15.11.9. ургамал хамгааллын үйл

ажиллагаа эрхлэх.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 11 дүгээр
сарын 15-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Засгийн газрын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн 13 дахь заалтын "хөнөөлт мэргэчтэй тэмцэх асуудал" гэснийг "бэлчээрийн болон таримал ургамлыг хамгаалах асуудал" гэж өөрчлөн найруулсугай.

2 дугаар зүйл.Энэ хуулийг 2007 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдөр батлагдсан Ургамал хамгааллын тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 11 дүгээр
сарын 15-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ЗАХИРГААНЫ ХАРИУЦЛАГЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Захиргааны хариуцлагын тухай хуулийн 45 дугаар зүйлд "гоц халдварт" гэсний дараа "болон ургамлын" гэж нэмсүгэй.

хамгааллын тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг 2007 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдөр батлагдсан Ургамал

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН**

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдөр

Улаанбаатар хот

МАЛЫН УДМЫН САН, ЭРҮҮЛ МЭНДИЙГ ХАМГААЛАХ ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Малын удмын сан, эрүүл мэндийг хамгаалах тухай хуульд дор дурдсан агуулга бүхий хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/3 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 12, 13, 14, 15, 16 дахь заалт:

"3.1.12."үржүүлгийн бүтээгдэхүүн" гэж цөм сүргээс үржигд зориулж бойжуулсан өсвөр хээлтэгч, хээлтүүлэгч, тэдгээрийн үр, хөврөл үр, өндгөн эсийг;

3.1.13."малын үржлийн ажил, үйлчилгээ" гэж малын удмын санг хамгаалан сайжруулах зорилгоор цөм сүргийг шилэн сонгох, тохируулан сонгох, малд зохиомол болон гардан хээлтүүлэг явуулах, удам гарваль, үржил, ашиг шимийн чанарыг тодорхойлж бүртгэлжүүлэх, баталгаажуулах, гойд ашиг шимт мал шалгаруулах, үржүүлгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, үзэсгэлэн худалдаа зохион байгуулах, үржлийн малыг улсын хилээр нэвтрүүлэх, малын үржлийн ажлын талаархи мэдээ мэдээллээр хангах, мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө үзүүлэх зэргийг;

3.1.14."мөхөхөд хүрч буй мал" гэж тооны хувьд хэт цөөрч тухайн үүлдэр, омог, хэвшлийн малын хээлтэгч нь 1000-д төрлийн малын хээлтэгч нь 20000-д хүрэхгүй болсон тохиолдлыг;

3.1.15."мал эмнэлгийн лаборатори" гэж малын төрөл бүрийн өвчнийг оношлох, эм, биобэлдмэл, эмийн түүхий эд, малын гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүн, биологийн идэвхт бодист чанар, ариун цэврийн магадлан шинжилгээ, сорилт хийх эрх бүхий этгээдийг;

3.1.16."Цөм сүргийн үржлийн төв" гэж тодорхой үүлдэр, омог, хэвшлийн малын цөм сүргийг үржүүлж, аж ахуй, биологийн ашигтай шинж чанарыг баталгаажуулах, улсын болон бүсийн хэмжээнд үржүүлгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, үржлийн ажил, үйлчилгээ үзүүлэх эрх бүхий хуулийн этгээдийг."

2/4 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн 8, 9 дэх заалт:

"4.2.8.малын гоц халдварт өвчний оношийг баталгаажуулах, хорио цээр, хязгаарлалтын бүс тогтооход, уг бүсэд үйл ажиллагаа явуулах журмыг батлах;

4.2.9.Малын удмын сангийн төвийн бүтэц, үйл ажиллагааны дүрмийг батлах."

3/4 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн 11, 12, 13 дахь заалт:

"4.3.11.улсын хилээр нэвтрүүлэх мал, тэдгээрийн үр, хөврөл үр, өндгөн эс, нутгийн

ба лавлагаа омогт тавих мал эмнэлгийн болон удам зүй, ашиг шим, биологийн шаардлагыг тогтоож мөрдүүлэх;

4.3.12.малын эмч, мал зүйчийг бэлтгэх, мэргэшүүлэх, давтан сургах, тэдний нийгмийн баталгааг хангах асуудлыг холбогдох байгууллагад тавьж шийдвэрлүүлэх, шийдвэрийн биелэлтийг хангуулах;

4.3.13.Цөм сүргийн үржлийн төвийн бүтэц, үйл ажиллагааны дүрмийг батлах."

4/4 дүгээр зүйлийн 5 дахь хэсгийн 13 дахь заалт:

"4.5.13.нутаг дэвсгэртээ гадаадаас оруулж ирж буй малыг мал эмнэлгийн байгууллагын хяналтын дор хорио цээрийн дэглэмд 30 хоног байлган, лабораторийн шинжилгээнд хамруулах."

5/6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 7, 8 дахь заалт:

"6.1.7.малын эм, биобэлдмэл, омгийн хадгалалт, хамгаалалт, тээвэрлэлтийн нөхцөл, шаардлагыг хангуулах;

6.1.8.малын үзэсгэлэн худалдаа зохион байгуулах, үржлийн мал бойжуулах, борлуулах үйлчилгээ эрхлэх."

6/6 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг:

"6.2.Мал эмнэлэг, үржлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага энэ хуулийн 6.1-д зааснаас гадна дараахь эрх, үүрэгтэй байна:

6.2.1.аймаг, нийслэлийн мал эмнэлэг, үржлийн албыг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангах;

6.2.2.мал эмнэлэг, ариун цэвэр, эрүүл ахуй болон лаборатори, малын үржлийн ажил, маллагаа, тэжээллэг, эм, биобэлдмэлийн үйлдвэрлэлийн технологи, чанарын хяналт болон бусад үйл ажиллагаанд тавих шаардлагыг тодорхойлсон дүрэм, журам, норм, нормативын төсөл боловсруулж төрийн захиргааны төв байгууллагаар хянуулан хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүнээр батлуулах;

6.2.3.малын генийн болон ийдсдийн сан, малын удмын сан, эрүүл мэндийг хамгаалахтай холбогдол бүхий мэдээллийн тогтолцоо бий болгож ажиллуулах;

6.2.4.малын өвчинтэй тэмцэх, сэргийлэх болон үржлийн ажлын талаар жил бүр авах арга хэмжээний эдийн засгийн тооцоо, эрсдэлийн үнэлгээ хийх;

6.2.5. төрийн захиргааны төв байгууллагын эрх олгосноор гадаад орны мэргэжлийн алба, байгууллагатай мал эмнэлэг, үржлийн ажил, үйлчилгээний чиглэлээр хамтран ажиллах гэрээ, хэлцэл хийх."

7/ 6 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн 3, 4, 5 дахь заалт:

"6.3.3. гадаад, дотоодын хэрэгцээнд бэлтгэгдсэн мал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнд мал эмнэлэг, ариун цэврийн магадлан шинжилгээ хийж баталгаажуулах;

6.3.4. орон нутгийнхаа малд сайжруулагчаар ашиглах үүлдэр, омгийн цөм сүргийг бүрдүүлэх, удмын санг хамгаалах;

6.3.5. цөм сүргийн удам гарвал, ашиг шимийн мэдээллийн сан бий болгох, үржлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шаардагдах багаж хэрэгслээр орон нутгийн үйлчилгээний нэгжийг хангах."

8/ 6 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсгийн 7 дахь заалт:

"6.4.7. цөм сүргээс стандартын шаардлага хангасан үржлийн мал бойжуулах, үржүүлгийн бүтээгдэхүүнээр хэрэглэгчдэд үйлчлэх."

9/ 7 дугаар зүйлийн 8 дахь хэсэг:

"7.8. Малын эмчийн итгэмжлэлийг мэргэжлийн хяналтын байгууллагын дүгнэлтийг үндэслэн хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас томилсон итгэмжлэл олгох баг түдгэлзүүлэх буюу хүчингүй болгоно."

10/ 9 дүгээр зүйлийн 4 дэх хэсэг:

"9.4. Улсын байцаагч нь дээд боловсролтой, малын эмч буюу мал зүйч мэргэжилтэй байна."

11/ 10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 14 дэх заалт:

"10.1.14. Мал хулгайлах гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 5.1.5, 5.1.7 дахь заалт, 6-9 дүгээр зүйл, 10.1-д заасан журмын хэрэгжилтэд хяналт тавих."

12/ 11 дүгээр зүйлийн 6 дахь хэсэг:

"11.6. Мал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүний улсын хилээр нэвтрүүлэх үеийн хорио цээр, ариун цэврийн хяналт, шалгалт хийхтэй холбогдсон харилцааг Амьтан, ургамал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг улсын хилээр нэвтрүүлэх үеийн хорио цэрийн хяналт, шалгалтын тухай хуулиар зохицуулна."

13/ 13 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 6 дахь заалт:

"13.1.6. малын ашиг шимийн чанарыг тогтоолгох, үүлдэрлэг байдлыг сайжруулахад мэргэшсэн мэргэжилтний үйлчилгээг авах."

14/ 14 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 6, 7 дахь заалт:

"14.1.6. Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн 15.11.4, 15.11.5, 15.11.7, 15.11.8-д заасан ажил, үйлчилгээг эрх бүхий этгээдээс тусгай зөвшөөрөл авсны үндсэн дээр эрхлэх;

14.1.7. улсын бүртгэлтэй, сорилтын дүгнэлт, тохирлын гэрчилгээтэй эм, биобэдмэл түүний омгийг гадаадаас оруулах, мал эмнэлэг, ариун цэвэр, гарал үүслийн гэрчилгээтэй мал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг тээвэрлэх, тууварлах, худалдан борлуулах; үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах."

15/ 14 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн 10, 11 дэх заалт:

"14.2.10. бог малын хээлтүүлэгчийг нийлүүлгийн бус улиралд эх сүргээс тусгаарлан маллах;

14.2.11. мал эмнэлэг, үржлийн ажил, үйлчилгээг эрх бүхий байгууллага, мэргэжилтнээр гүйцэтгүүлэх."

16/ 15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 8 дахь заалт:

"15.1.8. цөм сүрэг болон хээлтүүлэгч малд ангилалт хийх, баталгаажуулах, удам гарвалын бүртгэл, мэдээллийн сан, сүлжээ бий болгон ажиллуулахад шаардагдах зардал."

17/ 15 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсэг:

"15.4. Малын эмч, мал зүйч нь дараах нийгмийн баталгаагаар хангагдана:

15.4.1. төрийн үйлчилгээний албан тушаалд болон мал эмнэлэг, үржлийн үйлчилгээний нэгжид мэргэжлээрээ 25 буюу түүнээс дээш жил ажилласан малын эмч, мал зүйч өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгох бол түүний албан тушаалын 12 сарын цалинтай тэнцэх хэмжээний нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмжийг ажил олгогч олгох;

15.4.2. малын гоц халдварт өвчний голомтод болон байгалийн гамшгийн үед дайчилгаагаар ажиллах малын эмч, мал зүйчийг хөдөлмөр хамгааллын хувцас, хэрэглэлээр хангах, тэдний томилолтын зардлыг ердийн үеийнхээс 3 дахин нэмэгдүүлж дайчилгааг зохион байгуулсан байгууллага олгох;

15.4.3. малын эмч, мал зүйч малын гоц халдварт өвчний голомтод ажиллаж халдвар авсны улмаас буюу албан үүргээ гүйцэтгэх үедээ амь наснаа алдав түүний ар гэрт албан тушаалынх нь 3 жилийн цалинтай тэнцэх хэмжээний нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмжийг ажил олгогч олгох;

15.4.4. малын эмч, мал зүйч албан үүргээ гүйцэтгэж байхдаа хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсан, тахир дутуу болсон тохиолдолд тэтгэвэр, тэтгэмж, цалингийн зөрүүг хөдөлмөрийн чадвар түр алдсан, тахир дутуугийн тэтгэвэр авч байсан хугацаанд ажил олгогч олгох."

2 дугаар зүйл. Малын удмын сан, эрүүл мэндийг хамгаалах тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн 5 дахь заалтын "малаас" гэсний өмнө

"малын гоц халдварт өвчин болон" гэж, мөн заалтын "хаалттай бүс" гэсний дараа", биологийн аюулын зэрэглэл" гэж, 4 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн 7 дахь заалтын "хамгаалах" гэсний дараа "арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх" гэж, 4 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсгийн 7 дахь заалтын "хяналт тавих" гэсний дараа", олон улсын малын удмын сангийн нэгдсэн сүлжээнд оруулах" гэж, 6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1 дэх заалтын "хэрэгжүүлэх" гэсний дараа", анхан шатны мэдээ тайлан, акт баримтыг зааврын дагуу үнэн зөв хөтлөх" гэж, 6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 2 дахь заалтын "үйлчилгээний" гэсний дараа "нэгжийн стандарт," гэж, 6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалтын "мэдээллээр хангах" гэсний дараа", сургалт явуулах" гэж, 6 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн "алба" гэсний дараа", Цөм сүргийн үржлийн төв" гэж, 6 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсгийн 5 дахь заалтын "баталгаажуулах" гэсний дараа", ашиг шимийн үндсэн үзүүлэлтүүдийг тодорхойлох" гэж, 7 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн "15.11.8-д" гэсний өмнө "15.11.4, 15.11.5, 15.11.7," гэж, 10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 2 дахь заалтын "өөчнөөр" гэсний өмнө "халдварт" гэж, 10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 4 дэх заалтын "байранд" гэсний дараа "эмийн сангийн үйл ажиллагаа эрхлэх," гэж, 10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалтын "үүсгэгч" гэсний дараа "болон бүтээгдэхүүний" гэж, мөн заалтын "омог" гэсний дараа "эмийн түүхий эд," гэж, мөн заалтын "хяналт тавих" гэсний дараа", дүгнэлт гаргах" гэж, 10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 13 дахь заалтын "үржлийн" гэсний дараа "нэгжийн" гэж, 11 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн "5.1" гэсний дараа", 8.1" гэж, 14 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн 3 дахь заалтын "байдлыг" гэсний дараа "бүс нутгийн бодлого, чиглэлд нийцүүлэн" гэж, 15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 2 дахь заалтын "гахайн ёлом" гэсний дараа", нохойн гударга" гэж, 15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 4 дэх заалтын хоёр дахь өгүүлбэр болгон "Устгагдсан малын нөхөн төлбөрийг хорио цээр, хязгаарлалтын дэглэм цуцлагдсанаас хойш 30 хоногийн дотор олгоно" гэж, 15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 6 дахь заалтын "4.2.6" гэсний дараа", 4.2.7" гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл. Малын удмын сан, эрүүл мэндийг хамгаалах тухай хуулийн зарим зүйл, хэсэг, заалтыг дараахь байдлаар өөрчлөн найруулсугай.

1/3 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 4 дэх заалт:

"3.1.4. "мал эмнэлгийн ажил, үйлчилгээ" гэж малын эрүүл мэндийг хамгаалах зорилгоор хийж байгаа оношлогоо, шинжилгээ, тарилга, туулгалт, боловсруулалт, угаалга, эмчилгээ, мал, тэдгээрийн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүн, малын тэжээлд хийж байгаа чанар, ариун цэврийн магадлан шинжилгээ, баталгаажуулалт, орчны эрүүл ахуйн үнэлгээ болон мэргэжлийн зааварчилга, зөвлөгөө, мэдээ мэдээллээр хангах, малын эм, биобэлдмэл

үйлдвэрлэх, улсын хилээр нэвтрүүлэх, эмийн сангийн болон бусад үйл ажиллагааг,"

2/4 дүгээр зүйлийн 5 дахь хэсгийн 2, 3 дахь заалт:

"4.5.2. энэ хуулийн 15.2-т заасан зардлыг орон нутгийн төсөвт тусгаж шийдвэрлүүлэх, хэрэгжилтэд нь хяналт тавих;

4.5.3. энэ хуулийн 15.1.2-т заасан өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх болон 6.4.4, 6.4.5-д заасан арга хэмжээнд хамруулах малын төрөл, тоо, шаарддаг зардлыг нэгтгэн төлөвлөх, энэ заалтад заасан арга хэмжээг орон нутгийн үйлчилгээний нэгж, албадтай гэрээ байгуулж хэрэгжүүлэх;"

3/5 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг:

"5.1.Малын удмын сан, эрүүл мэндийг хамгаалах мэргэжлийн үйл ажиллагааг мал эмнэлэг, үржлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, Малын удмын сангийн төв, бүс, аймаг, нийслэлийн мал эмнэлэг, үржлийн алба, орон нутгийн үйлчилгээний нэгж, мал эмнэлгийн лаборатори, Цөм сүргийн үржлийн төв тус тус хэрэгжүүлнэ."

4/5 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг:

"5.2.Мал эмнэлэг, үржлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага Улсын Их Хурлаас зөвшөөрсөн төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвчийн дагуу Засгийн газар, аймаг, нийслэлийн мал эмнэлэг, үржлийн албыг хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай зөвшилцсөний үндсэн дээр аймаг, нийслэлийн Засаг дарга тус тус байгуулна."

5/5 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг:

"5.3.Сум, дүүрэгт мал эмнэлэг, үржлийн үйлчилгээний нэгж ажиллах бөгөөд нэгж нь дараахь чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхэлж болно:

5.3.1. мал эмнэлэг, үржлийн;

5.3.2. мал эмнэлгийг;

5.3.3. малын үржлийн."

6/6 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 3 дахь

заалт:

"6.1.3.мал, түүний үржлийн чанар, ашиг шим, эрүүл мэнд болон малын гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнд үзлэг, шинжилгээ хийж гарал үүсэл, чанарыг тодорхойлж гэрчилгээ олгох."

7/6 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсгийн 1 дэх заалт:

"6.4.1.орон нутагтаа мал эмнэлэг, үржлийн ажил, үйлчилгээг тогтмол эрхлэх;"

8/7 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг:

"7.2.Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай хуулийн 15.11.8-д заасан мал эмнэлэг, үржлийн ажил, үйлчилгээг тогтмол эрхлэх иргэн, хуулийн этгээдэд тусгай зөвшөөрөл олгох, түдгэлзүүлэх болон хүчингүй болгох тухай шийдвэрийг дараахь байдлаар гаргана:

7.2.1.улсын болон бүс нутгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулах бол мэргэжлийн хяналтын төв байгууллагын дүгнэлтийг үндэслэн төрийн захиргааны төв байгууллага;

7.2.2. хоёр буюу түүнээс дээш сум, дүүргийн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулах бол мал эмнэлэг, үржлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага болон тухайн шатны мэргэжлийн хяналтын байгууллагын дүгнэлтийг үндэслэн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга;

7.2.3. сум, дүүргийн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулах бол аймаг, нийслэлийн мал эмнэлэг, үржлийн алба болон тухайн шатны мэргэжлийн хяналтын байцаагчийн дүгнэлтийг үндэслэн сум, дүүргийн Засаг дарга."

9/ 7 дугаар зүйлийн 7 дахь хэсэг;

"7.7. Энэ хуулийн 7.4-т заасан итгэмжлэл олгох журмыг хөдөө аж ахуйн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална. Итгэмжлэл олгох багийн бүрэлдэхүүнд мэргэжлийн төв болон сургалт, судалгаа, төрийн бус байгууллагын төлөөлөл оролцоно."

10/ 8 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэг;

"8.1. Малын удмын сан, эрүүл мэндийг хамгаалах үйл ажиллагааны хяналтыг улсын хэмжээнд мэргэжлийн хяналтын төв байгууллага, орон нутагт мэргэжлийн хяналтын алба хэрэгжүүлнэ."

11/ 8 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэг;

"8.2. Бүх шатны байцаагчдыг томилох, чөлөөлөх болон тэдгээрт эрх олгох, цуцлахтай холбогдсон харилцааг Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуулийн 10.4, 10.5, 10.7-д заасны дагуу зохицуулна."

12/ 8 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг;

"8.3. Орон нутгийн хяналтын алба нь аймаг, нийслэлийн мэргэжлийн хяналтын албад, сум, дүүрэгт ажиллах мал эмнэлэг болон үржлийн хяналтын улсын байцаагчдаас бүрдэнэ."

13/ 10 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсэг;

"10.4. Улсын хяналтын албаны байцаагч хяналтын төв байгууллагаас баталсан ялгаж тэмдэг, дүрэмт хувцас хэрэглэнэ."

14/ 11 дүгээр зүйлийн 5 дахь хэсэг;

"11.5. Малын гоц халдварт болон халдварт өвчний гаралтыг бүрэн таслан зогсоож, мал эмнэлэг, ариун цэвэр, ариутгал, халдваргүйжүүлэлтийн арга хэмжээ авсны дараа хорио цэрийг мэргэжлийн албаны дүгнэлтийг үндэслэн түүнийг тогтоосон байгууллага, албан тушаалтны шийдвэрээр цуцална."

15/ 14 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн 5 дахь заалт;

"14.2.5. цөм сүргийн болон гойд ашиг шимт малд хувьсийн дугаар тавьж, удмын болон үржил, ашиг шимийн бүртгэл хөтлөж;"

16/ 14 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн 7 дахь заалт;

"14.2.7. цөм сүргийн малын үүлдрийн ашиг шимийн чиглэлийг өөрчлөх, үржлийн мал, түүний үр, хөврөл үр, өвчин үүсгэгч омгийг улсын хилээр нэвтрүүлэхэд хяналтын төв албанаас дүгнэлт гаргуулах;"

17/ 14 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн 9

дэх заалт;

"14.2.9. малаа байгалийн гамшгаас хамгаалах таатай нөхцөлийг бүрдүүлж, тухайн бус нутагт мөрдөх бэлчээр, тэжээлийн нөөцийн зохистой хэм хэмжээг хангасан байх;"

18/ 15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 1

дэх заалт;

"15.1.1. шүлхий, үхрийн мялзан, гахайн мялзан, хонь, ямааны цэцэг, үхрийн цээж, шувууны томуу зэрэг олон улсын байгууллагаас тогтоосон малын гоц халдварт өвчинтэй тэмцэх арга хэмжээнд шаардагдах хөрөнгө;"

19/ 15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 7

дахь заалт;

"15.1.7. мал эмнэлэг, үржлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, Малын удмын сангийн төв, улсын хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулах эрх бүхий мал эмнэлгийн лаборатори, аймаг, нийслэлийн мал эмнэлэг, үржлийн албаны үйл ажиллагааны зардал, ажилтны цалин;"

20/ 15 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 4

дэх заалт;

"15.2.4. орон нутгийн өмчит Цөм сүргийн үржлийн төвийн үйл ажиллагааны зардал, ажилтны цалин;"

21/ 16 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 1

дэх заалт;

"16.2.1. энэ хуулийн 6.1.1-6.1.4, 6.1.7, 6.3.2, 6.3.3, 6.4.1-6.4.3, 6.4.6, 6.4.7, 7.4, 11.1, 11.3, 11.4, 14.1.1-14.1.4, 14.1.7, 14.2.2, 14.2.4, 14.2.5, 14.2.7, 14.2.9-14.2.11-ийг зөрчсөн иргэнийг 10000-50000, албан тушаалтныг 30000-60000, хуулийн этгээдийг 100000-250000 төгрөгөөр торхох;"

4 дүгээр зүйл. Малын удмын сан, эрүүл

мэндийг хамгаалах тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 3 дахь заалтын "малаас" гэснийг "малын стандартыг бүрэн хангахын зэрэгцээ" гэж, 9 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсгийн "Засаг дарга" гэснийг "мэргэжлийн хяналтын байгууллага" гэж, 10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн "21 дүгээр зүйлийн 7, 8, 9 дэх хэсэгт" гэснийг "10.9-г" гэж, 10 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн 8 дахь заалтын "гадаадад гаргах, гадаадаас авахад" гэснийг "улсын хилээр нэвтрүүлэхэд" гэж, 10 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн "20 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэг" гэснийг "9.2 дахь хэсэг" гэж, 10 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 3 дахь заалтын "аймаг, нийслэлийн" гэснийг "аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн" гэж, 10 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсгийн "23 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт" гэснийг "11.1, 11.2-г" гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл. Малын удмын сан, эрүүл

мэндийг хамгаалах тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.3.8, 4.3.9, 4.3.10 дахь заалт, 8 дугаар зүйлийн 4 дэх хэсэг, 12 дугаар зүйл, 16 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 16.2.4, 16.2.5, 16.2.6, 16.2.7 дахь заалтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдөр

Улаанбаатар хот

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН БҮРЭЛДЭХҮҮНИЙ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. 2004 оны 9 дүгээр сарын 22-ны өдөр батлагдсан Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн "17/ Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн-Монгол Улсын сайд; 18/ Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн-Монгол Улсын сайд" гэсэн заалтуудыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг батлагдсан өдрөөс буюу 2007 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2007 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдөр

Улаанбаатар хот

ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Засгийн газрын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн 1 дэх заалтад "-гамшгаас хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх асуудал; -хойшлуулшгүй сэргээн босгох ажиллагаатай холбоотой шуурхай асуудал; -тодорхой салбарын мэргэжлийн хяналтын асуудал." гэж тус тус нэмсүгэй.

дахь заалт, мөн зүйлийн 7 дахь хэсгийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

2 дугаар зүйл. Засгийн газрын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 5 дахь хэсгийн 16, 17

3 дугаар зүйл. Энэ хуулийг батлагдсан өдрөөс буюу 2007 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдөр

Дугаар 77

Улаанбаатар хот

Хуулийн төсөл буцаах тухай

Монгол Улсын Их Хурлын тухай хуулийн 43 дугаар зүйлийн 43.1 дэх хэсгийг үндэслэн Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

өдөр өргөн мэдүүлсэн Байгалийн ургамлын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төслийг хууль санаачлагчид нь буцаасугай.

1. Байгалийн ургамлын тухай хуульд оруулж буй нэмэлт нь тухайн хуулийн үзэл баримтлал, зорилттой зөрчилдөж байгаа тул Монгол Улсын Засгийн газраас 2007 оны 3 дугаар сарын 28-ны

МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдөр

Дугаар 78

Улаанбаатар хот

Тогтоолын хавсралтад нэмэлт оруулах тухай

Засгийн газрын тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

тухай" Улсын Их Хурлын 2004 оны 9 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 14 дүгээр тогтоолын хавсралтаар баталсан "Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвч"-д дараахь агуулга бүхий заалт нэмсүгэй.

1. "Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвчийг батлах

Хүнс, хөдөө аж ахуйн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд

20. Улсын мал эмнэлэг, үржлийн газар

2.Энэ тогтоолыг 2007 оны 11 дүгээр сарын 15-ны өдөр батлагдсан Малын удмын сан, эрүүл мэндийг хамгаалах тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин

төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН**

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдөр

Дугаар 84

Улаанбаатар хот

Тогтоолын хавсралтад нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай

Засгийн газрын тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийг үндэслэн Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

1."Төрийн захиргааны байгууллагын тогтолцоо, бүтцийн ерөнхий бүдүүвчийг батлах тухай" Улсын Их Хурлын 2004 оны 9 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 14 дүгээр тогтоолын хавсралтын "Засгийн газрын тохируулагч агентлаг" гэсэн хэсэгт Шадар сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд "6. Улсын мэргэжлийн хяналтын газар, 7.Онцгой байдлын ерөнхий газар" гэж тус тус нэмсүгэй.

хэсгүүдийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

3.Мөн тогтоолын хавсралтын "Засгийн газрын тохируулагч агентлаг" гэсэн хэсэгт заасан агентлагуудын 6, 7, 8, 9 гэсэн дугаарыг 8, 9, 10, 11 болгон өөрчилсүгэй.

4.Энэ тогтоолыг батлагдсан өдрөөс буку 2007 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

2.Мөн тогтоолын хавсралтын "Монгол Улсын сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд" гэсэн

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН**

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛ

2007 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдөр

Дугаар 85

Улаанбаатар хот

Засгийн газрын зарим гишүүдийг үүрэгт ажлаас нь чөлөөлөх тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын бүрэлдэхүүний тухай 2004 оны 9 дүгээр сарын 22-ны өдрийн хуульд өөрчлөлт оруулах тухай Монгол Улсын хууль батлагдсантай холбогдуулан Монгол Улсын Их Хурлаас ТОГТООХ нь:

2.Сайнбуянгийн Отгонбаярыг Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн-Монгол Улсын сайдын үүрэгт ажлаас чөлөөлсүгэй.

3.Энэ тогтоолыг 2007 оны 11 дүгээр сарын 29-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

1.Ухнаагийн Хүрэлсүхийг Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн-Монгол Улсын сайдын үүрэгт ажлаас чөлөөлсүгэй.

**МОНГОЛ УЛСЫН
ИХ ХУРЛЫН ДАРГА ДЛҮНДЭЭЖАНЦАН**

Монгол Улсын Их Хурлын Тамгын газраас гаргов.
Хаяг: <<Төрийн мэдээлэл>> эмхтгэлийн зөвлөл.

Улсын Их Хурлын Тамгын газрын
Хэвлэх хэсэгт хэвлэв.

Улаанбаатар-12
Төрийн ордон

☎ 265958
Индекс 14003

☎ 329487
Хэвлэлийн хуудас 1.5